

Muistio Suomen Kristillisdemokraatit (KD) r.p.:n puoluerahoituksen tarkastamisesta ajalta 1.1.–31.12.2023

Yleistä

Valtiontalouden tarkastusvirasto on puoluelain (10/1969) 9 e §:n 1 momenttiin perustuen tehnyt puoluerahoitusta koskevan tarkastuksen ennen vuotta 2023 rekisteröityihin puolueisiin ja eräisiin niiden piirijärjestöihin sekä lähiyhteisöihin. Eduskuntapuolueiden osalta tarkastus kohdistui ajanjaksoon 1.1.–31.12.2023.

Tarkastuskohdekohtaiset havainnot annetaan muistiona kullekin 36 tarkastuskohteelle sekä asianomaiselle puolueelle. Kaikista muistioista koostettava kertomus annetaan vuonna 2025 eduskunnalle.

Tarkastuksen ovat suorittaneet johtava tilintarkastaja Johanna Kormu, johtava tilintarkastaja Pontus Londen, tarkastaja Elina Nordström, ylitarkastaja Hanna Surakka, johtava tilintarkastaja Minna Tyrväinen ja ylitarkastaja Malviina Vahtera. Tarkastusta on valvonut valvontapäällikkö Jonna Carlson.

Tarkastuskohteille on ilmoitettu tarkastuksesta 29.5.2024. Puolue on toimittanut pyydetyn ennakkomateriaalin, ja tarkastus toteutettiin etäyhteyksin 23.9.2024. Tarkastukseen osallistui Suomen Kristillisdemokraatit r.p.:stä hallintopäällikkö Ismo Portin.

Valtiontalouden tarkastusvirastolle toimitetut tilinpäätöstiedot

Puolueiden tuli toimittaa Valtiontalouden tarkastusvirastolle omat tilinpäätöstietonsa: tilinpäätös, toimintakertomus, tilintarkastuskertomus, erittely vaalikampanjan kuluista ja rahoituksesta, yhteenveto ajantasaisista ilmoituksista sekä puoluetukea koskeva tilitys valtionavustuksen käytöstä. Lisäksi puolueiden tuli toimittaa tarkastusvirastolle puoluetukipäätöksissä mainittujen piirijärjestöjen ja naisjärjestön sekä lähiyhteisöjen tilinpäätöstiedot.

Suomen Kristillisdemokraatit r.p. on toimittanut vuodelta 2023 puolueen ja puoluetukipäätöksessä tarkoitettujen yhdistysten tilinpäätöstiedot puoluerahoitusvalvonnan järjestelmään.

Puoluetukea saavan puolueen ja avustuspäätöksessä tarkoitetun muun yhdistyksen tilintarkastajan on puoluelain 9 c §:n mukaan lausuttava tilintarkastuskertomuksessaan tilintarkastuslaissa säädetyn lisäksi 1) onko valtionavustuksen käytössä ja käyttöä koskevassa raportoinnissa noudatettu puoluelain säännöksiä ja avustuspäätöksen ehtoja; 2) onko noudatettu puoluelain säännöksiä tuesta ja tukea koskevista rajoituksista sekä vaalikampanjan kulujen ja rahoituksen ilmoittamisesta.

Suomen Kristillisdemokraatit r.p.:n tilintarkastuskertomukseen vuodelta 2023 sisältyy puoluelain 9 c §:n edellyttämä lausuma.

Kirjanpidon menettelyt puoluerahoituksen näkökulmasta

Tarkastuksen perusteella ei ilmennyt olennaista raportoitavaa puolueen kirjanpidon menettelyistä puoluerahoituksen näkökulmasta.

Puoluerahoitusta koskevat ajantasaiset ilmoitukset ja tukirajoitusten noudattaminen

Puoluelain 8 c §:n mukaan puolueen, puolueyhdistyksen ja puolueen lähiyhteisön saaman tuen määrästä ja sen antajasta ilmoitetaan Valtiontalouden tarkastusvirastolle, jos yksittäisen tuen tai useista samalta tukijalta saaduista suorituksista koostuvan tuen arvo on vähintään 1 500 euroa kalenterivuodessa (ajantasainen ilmoitus).

Suomen Kristillisdemokraatit r.p. oli tehnyt ajantasaisia ilmoituksia vuodelta 2023 yhteensä 24 616,84 euron määrästä. Ajantasaisiin ilmoituksiin sisältyy yhteensä 12 616,84 euroa kansanedustajamaksuja. Tarkastuksen aikana kiinnitettiin huomiota siihen, että puolue on virheellisesti kirjannut ajantasaisiin ilmoituksiin vastaanottaneensa tukea Suomen Eduskunnalta. Puoluelain 8 b §:n mukaan puolue, puolueyhdistys ja puolueen lähiyhteisö eivät saa vastaanottaa tukea valtiolta, hyvinvointialueelta, hyvinvointiyhtymältä, kunnalta, kuntayhtymältä, valtion, hyvinvointialueen tai kunnan liikelaitokselta, julkisoikeudelliselta yhdistykseltä, laitokselta tai säätiöltä eivätkä kirjanpitolain ([1336/1997](#)) [1 luvun 5 §:ssä](#) tarkoitetulla tavalla valtion, hyvinvointialueen tai kunnan määräysvallassa olevalta yhtiöltä. Tarkastuksessa saatujen tietojen perusteella kyseessä eivät ole tukisuoritukset Suomen Eduskunnalta, vaan vastaanotetut tuet ovat kansanedustajamaksuja, jotka eduskunta maksaa palkanmaksun yhteydessä suoraan puolueelle. Puoluetta on tarkastuksen aikana kehoitettu korjaamaan ajantasaisiin ilmoituksiin maksajan tiedot niiden kansanedustajien mukaan, keneltä maksut tosiasiallisesti tulevat.

Tarkastuksessa ei todettu muita tukia, joita olisi tullut ilmoittaa.

Puoluelain mukaisen valtionavustuksen käyttöä ja siirtämistä koskevat menettelyt

Suomen Kristillisdemokraatit r.p. on raportoinut tarkastusvirastolle toimittamassaan vuoden 2023 valtionavustustilityksessään puoluelain 9 §:n mukaisen valtionavustuksen eli puoluetuen käytöstä ja siirtämisestä.

Puolue on saanut puoluetukea vuonna 2023 yhteensä 890 874,65 euroa. Puolue on tilityksensä mukaan siirtänyt puoluetukea piirijärjestöille 408 991,80 euroa (45,9 %) ja naisjärjestölle 44 500,20 euroa (5 %).

Tarkastuksessa kiinnitettiin huomiota siihen, että puolueen ja piirijärjestöjen ilmoittamat summat tilityksellä valtionavustuksen käytöstä eivät kaikilta osin vastanneet toisiaan. Puoluetta kehoitettiin tarkastuksen aikana selvittämään havaitut erot. Erot tilityslomakkeilla korjattiin tarkastuksen aikana.

Suomen Kristillisdemokraatit r.p. on tehnyt vuoden 2023 puoluetuen siirtämisestä valtionavustuslain 7 §:n mukaisesti sopimukset piirijärjestöjensä ja naisjärjestönsä kanssa.

Valtionavustuspäätökseen on kirjattu vuodesta 2023 alkaen, että valtionavustusta saavan tahon tulee varmistua, että mitään varoja tai taloudellisia resursseja ei mene suoraan eikä välillisesti pakoteluettelossa lueteltujen tahojen saataville tai hyödynnettäväksi. Tarkastusvirasto tiedusteli kaikilta puolueilta selvitystä siitä, miten ne ovat varmistuneet puoluetukeen lisättyjen ehtojen noudattamisesta.

Suomen Kristillisdemokraatit r.p. ilmoitti tarkastuksen aikana, että puolue tekee hankintoja pitkäaikaisilta ja tutuilta liikekumppaneilta. Lisäksi hankintoihin käytettävät rahasummat ovat pieniä, ja hankintoja tehdään vähäiseltä määrältä toimijoita. Puolue on pyytänyt rahaliikenteen kannalta oleellisilta

liikekumppaneilta erillisen vakuutuksen siitä, etteivät ne ole pakotteiden piirissä. Puolueen selvityksen mukaan myös pankkien toiminta pakotteiden toimeenpanemiseksi vähentää riskejä sille, että taloudellisia resursseja siirtyisi pakotelistatuille tahoille.

Tarkastusvirasto muistuttaa, että vastuu sopimuskumppaneita, alihankkijoita, siirron saajia, yhteistyökumppaneita ja edunsaajia koskevien pakotteiden selvittämisestä ja oikeellisuudesta on valtionavustuksen saajalla. Toimittajan vakuutus ja valtionavustuksissa siirron saajan vakuutus eivät poista hankinnoissa avustuksen saajan vastuuta, vaan avustuksen saajan on tarvittaessa pyydettävä lisäselvitystä asian varmistamiseksi. Valtionavustusta saavien tahojen on suositeltavaa arvioida niiden pakotteiden noudattamiseen liittyviä menettelyjä ja tarvittaessa tarkentaa toimenpiteitä, jotta niiden on mahdollista osoittaa luotettavasti noudattavansa valtionavustuspäätöksen (Valtioneuvoston päätös puoluelain 9 §:n mukaisen valtionavustuksen myöntämisestä puolueille) liitteen 2 avustusehtojen kohtaa 2.3.

Malviina Vahtera
Ylitarkastaja

JAKELU Suomen Kristillisdemokraatit (KD) r.p.